

74 — това не помня добръ — х. Ив. В. Пенчовичъ при интименъ разговоръ въ дома му, почна да ми говори:

— Незнайте, Метхадъ пашавъ еднѣжъ ми казваше, че тѣзи, които създадохъ екзархията криво сж вѣрвали, че българитѣ ще се задоволятъ съ нея и ще мируватъ. Ето че нѣма да мируватъ. Трѣбва да се нареди друго нѣщо. „Ти си българинъ и държавенъ чиновникъ — ми каза — може по-добръ да знаешъ като какво; намисли, напиши единъ проектъ, изложи мнѣнието си да видимъ.“ Отъ какъ ми е говорилъ това, азъ все мисля върху прѣдложението му, а не съмъ намислилъ още нищо. Дойде ми сега на ума; виѣ сте по-опитни по тия работи, ако щете направете едно изложение за нѣкакви реформи въ управлението, съобразни съ настоящето положение на държавата, възможни и приети отъ смѣсеното население — турци и българи. Напишете, и да пригледамъ; нали го иска, ако е добръ написано, ще го прѣведж на француски, и да му го дамъ.

Отъ това повѣрително искание на приятеля х. Ив. Пенчовичъ напълно разбрахъ, че той, като довѣрено лице на Метхадъ паша, е добръ знаялъ за моитѣ политически писма отъ 1866—67, които бѣхъ му пратилъ въ Руссе; че въ себе си може и да вѣрва, да не съмъ чуждъ и отъ работитѣ на тайния българ. комитетъ — *мемоара* и пр. а избѣгваше да наведе всѣко за тѣхъ спомвание, вѣроятно отъ сжщата тактична деликатностъ, каквато и азъ пазахъ. Не чакахъ второ поканвание. Обѣщахъ му което ми искаше и подиръ нѣколко дни му дадохъ на чисто прѣписано едно такова изложение. На едно мое попитвание, въ по-късно врѣме, той ми каза, че прѣведено на француски и подписано отъ него, прѣдалъ го по принадлежностъ. Съмнявамъ се обаче малко въ вѣрността на казанieto му, като зная неговата голѣма немарливостъ, освѣнъ ако този пхтъ е надвилъ на себе си и се е заловилъ за работа.

Както и да е, това изложение, написано по неговото искание, показва доброто му настроение да помогне на народа ни. Спасилъ съмъ черновката му, и намѣрвамъ, че то заслужва да остане между *споменитъ* ми за усилията въ ония тежки години за какво-годѣ облекчение на народа ни подъ турската власть. Кримската война и европейската коалиция, които закрѣпиха турската държава въ Европа и санкционираха цѣлокупността ѝ, бѣха факти, които не даваха на никого бълга-